

Rasim Dostović
delegat u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH
Sarajevo, 26.7.2018.godine

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
SARAJEVO

Priljeno:		26-07-2018	
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
02	02	12	18

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE
DOM NARODA
n/r Lidija Bradara, predsjedavajuća

Na osnovu člana 89. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, predlažem da se u dnevni red današnje sjednice uvrsti Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (predlagač: Elzina Pirić, zastupnica u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine) po skraćenom postupku.

Obrazloženje

Budući da je ovaj zakon usvojen na 27. sjednici Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine od 19. 6. 2018. godine a kako se radi o neophodnim izmjenama kojima bi se precizno i nedvosmisleno uredilo pitanje definisanja krivičnog djela - „Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem“ i da nije u pitanju složen i obiman zakon, predlažem da se ovaj zakon uvrsti u dnevni red današnje sjednice.

DELEGAT

RASIM DOSTOVIĆ

Broj: 01-02-12/18
Sarajevo, 28.06.2018.

DOM NARODA PARLAMENTA FEDERACIJE BiH

n/r gospođe Lidije Bradara, predsjedavajuće
n/r gospodina Jasenka Tufekčića, potpredsjedavajućeg
n/r gospodina Drage Puzigaće, potpredsjedavajućeg

**PREDMET: PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI I DOPUNI KRIVIČNOG
ZAKONA FBiH, predlagač: Elzina Pirić - skraćeni postupak**

Na osnovu člana 198. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta FBiH, obavještavam Vas da je Predstavnički dom Parlamenta FBiH na 27. redovnoj sjednici održanoj 19.06.2018. godine, usvojio Prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Krivičnog zakona FBiH sa sljedećim amandmanom, kojeg je prihvatila zastupnica Elzina Pirić, pa je isti postao sastavni dio Prijedloga Zakona:
U članu 1. Prijedloga Zakona o izmjeni i dopuni Krivičnog zakona FBiH, kojim se mijenja član 382. , riječ „mito“ (u svim stavovima) zamjenjuje se riječju „dar“.

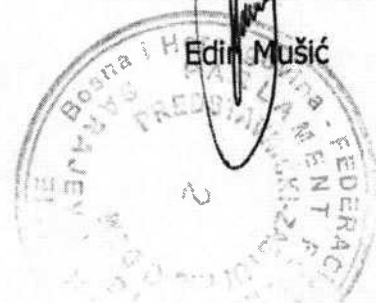
S poštovanjem,

Dostaviti:

- naslovu
- predsjedniku i potpredsjednicima FBiH
- premijeru, zamjenicima premijera
- Vladi FBiH
- Predsjedavajućem PD
- potpredsjedavajućima PD
- predsjedavajućoj i potpredsjedavajućima DN
- sekretaru Doma naroda
- službi Doma naroda
- sekretaru Predstavničkog doma
- službi Predstavničkog doma
- službi za izradu izvornika
- a.a.

PREDSJEDAVALAČI

Edin Mušić

ZASTUPNIK U PREDSTAVNIČKOM DOMU
PARLAMENTA FBiH
PIRIĆ ELZINA

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI - ZASTUPNIČKI DOM
SARAJEVO
05-01-2018

PRIMLJENI				
BR. UČASTI	BR. PRIJEDLOGA	BR. UČASTI	BR. PRIJEDLOGA	PRILOGA
01+	02-	12	18	

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
PARLAMENT FBiH-predstavnički dom
n/r Edin Mušić
VLADA FEDERACIJE BiH
PREMIJER VLADE FBiH
n/r Fadil Novalić

MINISTARSTVO PRAVDE FBiH

PREDMET: prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni krivičnog Zakona Federacije Bosne i Hercegovine

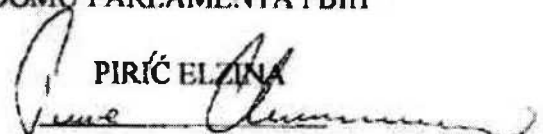
Na osnovu člana 179. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj 69/07 i 2/08), kojim pravo predlaganja zakona ima svaki ovlaštenu predlagač zakona iz člana 163. ovog Poslovnika, dostavljam Vam prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Krivičnog Zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

Na osnovu člana 172. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine predlažem da se isti razmatra po skraćenom postupku.

Prilog: Prijedlog zakona o izmjeni i dopuni Krivičnog Zakona Federacije Bosne i Hercegovine.

ZASTUPNIK U PREDSTAVNIČKOM
DOMU PARLAMENTA FBiH

PIRIĆ ELZINA

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
KRIVIČNOG ZAKONA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

Član 382.

Mijenja se i glasi:

1. Tko iskorištavanjem svog službenog ili društvenog položaja ili utjecaja zahtijeva ili primi mito, ili prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugoga, posreduje da se obavi službena ili druga radnja koja se ne bi smjela obaviti ili da se ne obavi službena ili druga radnja koja bi se morala obaviti, kaznit će se kaznom zatvora od šest mjeseci do pet godina.
2. Tko zahtijeva ili primi mito, ili prihvati ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugoga da iskorištavanjem svoga službenog ili društvenog položaja ili utjecaja posreduje da se obavi službena ili druga radnja koja se ne bi smjela obaviti, ili da se ne obavi službena ili druga radnja koja bi se morala obaviti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do deset godina.
3. Tko zahtijeva ili primi mito, ili tko primi ponudu ili obećanje mita za sebe ili drugoga da iskorištavanjem svoga službenog ili društvenog položaja ili utjecaja posreduje da se obavi službena ili druga radnja koja bi se morala obaviti, ili da se ne obavi službena ili druga radnja koja se ne bi smjela obaviti, kaznit će se kaznom zatvora od jedne do osam godina.
4. Primljena nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta.

PRIMLJENO: 19-06-2018				
Organizacijska jedinica	Klasif. grupa	Stroj i godina	Strojnost	Priloga
			01-02-	12/18

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga Zakona o izmjenama i dopuna Krivičnog zakona FBiH

U Federaciji BiH na snazi je i primjenjuje se Krivični zakon Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br.36/03, 37/03, 21/04, 69/04, 18/05, 42/10, 42/11, 59/14 i 76/14,46/16 i 75/17).

2016. godine donesen je Zakon o izmjenama i dopunama Krivičnog zakona FBiH kojim je izmjenjen član 382. te isti sada glasi:

Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem

(1) Ko posredno ili neposredno zahtijeva ili zaprimi ili prihvati nagradu ili kakvu drugu korist ili

obećanje nagrade ili kakve druge koristi za sebe ili drugog, da korištenjem svog stvarnog ili pretpostavljenog službenog ili društvenog ili uticajnog položaja ili drugog statusa posreduje da službena ili odgovorna osoba u Federaciji ili strana službena osoba ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju bit će kažnjen kaznom zatvora u trajanju od šest mjeseci do pet godina.

(2) Ko posreduje, koristeći svoj službeni ili društveni ili uticajni položaj ili drugi status, da službena ili odgovorna osoba u institucijama u Federaciji ili strana službena osoba ili arbitar ili sudija porotnik izvrši ili ne izvrši službenu ili drugu radnju, bit će kažnjen kaznom zatvora u trajanju od jedne do osam godina.

(3) Ako je učinitelj za učinjenje krivičnog djela iz stava (2) ovog člana zahtijevao ili primio ili prihvatio nagradu ili kakvu drugu korist za sebe ili drugog, bit će kažnjen kaznom zatvora u trajanju od jedne do 10 godina.

(4) Primljena nagrada ili kakva druga korist bit će oduzeta."

Analizirajući krivične zakone zemalja članica EU, te zemalja koje su započele pristupne pregovore u poglavljima koja se odnose na oblast pravosuđa i vladavine prava, evidentno je da se krična djela iz oblasti korupcije u svom biću definiraju sasvim drugačije u odnosu na način kako je to uređeno Krivičnim zakonom FBiH, a posebno članom 382 KZFBiH.

Naime, postojeće krivično djelo -Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem- u svim svojim stavovima ne prati evropske standarde, obzirom da samo posredovanje (stav 2) tretira krivičnim djelom, bez da je ostvarena bilo koja vrsta koristi za okrivljenog ili drugu osobu, na koji način poslovna ili bilo koja druga vrsta komunikacije osobe koja ima službeni ili društveni ili uticajni položaj može biti tretirana kao posredovanje iako u većini slučajeva predstavlja redovnu i uobičajenu komunikaciju tih osoba.

Trgovina uticajem prema stavovima pravnih stručnjaka je posebna forma korupcije, koja je danas u razvijenim državama karakteristična za ljude koji raspoložu odgovarajućim društvenim ugledom ili imaju razvijene veze u visokim socijalnim krugovima, a posebno u krugu političke elite. Oni svoj položaj i uticaj koriste da bi sebi ili drugima uz naknadu pribavili korist, koju u normalnim okolnostima ne bi mogli da dobiju.

Dakle ovaj stav evropskih stručnjaka potvrđuje prethodno navedeno da je potrebno sebi ili drugima uz naknadu pribavili korist, što kod člana 382. Stav 2. KZFBiH nije slučaj, već je utvrđena krivična odgovornost na bazi pojma „posredovanje“ kao apsolutno paušalnog i širokog za primjenu.

Jasan je cilj zakonodavca da je navedeno krivično djelo utvrđeno radi situacija za osobe koje trguju uticajem, a sami nisu službena, ni direktno odgovorna lica, te se ne mogu goniti za zloupotrebu službenog položaja pa je neophodno posebno krivično delo, ali to ne predstavlja opravdanje za neprecizno definisanje krivičnog djela - Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem- pri čemu, ponavljamo može doći i dolazi do zloupotrebe primjene navedenog člana KZFBiH.

Dakle, ovdje se u većini slučajeva može raditi o situaciji da pojedine djelatnosti koje su u evropskim i drugim savremenim državama zakonski uređene i predstavljaju registrovanu

150

djelatnost za koju se plaća porez državi, i u većini zemalja se definiše kao "lobiranje", kod nas služi za političko razračunavanje.

Cilj predlaganja ovog zakona jeste precizno i nedvosmisleno uređenje pitanja definisanja krivičnog djela - Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem - sa svim elementima krivičnog djela po standardima evropskih zemalja.

Identičan zakon koji je predložen donesen u ljeto 2011. godine, u Republici Hrvatskoj u vrijeme kad je Vlada provodila snažnu antikorupcijsku politiku i u trenutku kad je Hrvatska ispunjavala zadnje uvjete u pregovorima s EU i zapravo je instrument za kažnjavanje praktički bilo koje javne i utjecajne osobe ali na način da se neko kome je dokazano i okoristio počinjenim krivičnim djelom, što u članu 382. KZFBiH nije slučaj

U procesu donošenja zakona u Hrvatskoj data su obrazloženja da svaki državni ili javni dužnosnik koji se nađe pod mjerama praćenja, možda iz sasvim nekog drugog razloga, vrlo lako može potpasti pod ovu odredbu. Svaki telefonski poziv kojim netko ugovori ili zamoli posao za svoga prijatelja u javnoj službi praktički je moguća inkriminacija. Postavlja se pitanje; što je primjerice s dogovorima o zapošljavanju stranačkih ljudi, na niže dužnosti u državnom ili lokalnom sustavu? Je li i to trgovanje utjecajem a da nema koristi. Zaključak je bio da mora biti ispunjen elemenat „ zahtijevanja ili primanja mita, ili prihvatanja ponudu ili obećanja mita za sebe ili drugoga“.

Dakle, nedvosmisleno se zaključuje postojanje potrebe za izmjenom KZFBiH na način da se ispune evropski standardi.

Što je najvažnije, djelo trgovine utjecajem utvrđuje se u prvom redu svjedočenjima sudionika – dakle, riječ jednoga protiv riječi drugoga. Pritom je jedan pokajnik, i ide kući, a drugi ostaje u zatvoru ... bez bilo kog drugog dokaza izuzev „riječi protiv riječi“.

Teren je sklizak i ovakva zakonska odredba opasna je za aspočetno sve javne službenike i dužnosnike, praktički, politika je sama na optuženičkoj klupi, jer svaka politička hobotnica, bila kriminalna ili legitimna, uvijek počiva na mreži utjecaja i trgovanjem njime, bilo za zapošljavanja, bilo za donošenje odluka.

Treba pripaziti da se i s tom odredbom ne počne manipulirati u političke svrhe, zbog čega je krivično zakonodavstvo potrebno precizno urediti..

Gradanskopravna konvencija protiv korupcije Vijeća Evrope² kaže da „korupcija podrazumijeva zahtijevanje, nuđenje, davanje ili primanje, direktno ili indirektno, **mita ili svake druge nezasluzene koristi ili stavljanje u izgled iste**, koje remeti pravilno obavljanje bilo koje dužnosti ili ponašanje koje se traži od primaoca mita, nezasluzene koristi ili koristi koja se u tom smislu stavlja u izgled.“

Još jedan stav evropskih stručnjaka kaže da za postojanje krivičnog djela „Primanje dara i drugih oblika koristi“, koje je kao takvo definisano u evropskim zemljama je potrebna direktna svijest između dara i radnje i ista mora postojati i na strani davaoca mita i na strani primaoca mita, a posebno ako se radi o zahtjevanju dara ili druge vrste koristi. Vrlo je važno ukazati da sama izražena spremnost na učinjenje ovog krivičnog djela nije dovoljna, pa tako da stvarna namjera postupanja protivno pravilima nije od značaja za utvrđivanje krivične odgovornosti. Navedeno djelo je formalno krivično djelo, što znači da je dovršeno u trenutku izražavanja spremnosti za počinjenje povrede službene dužnosti, odnosno zahtijevanja dara, ili primanju obećanja dara ili koristi, pa sve kasnije poduzete radnje – povrat novca ili obavljanje/neobavljanje dužne radnje nisu od značaja obzirom su uslijedile nakon već dovršenog krivičnog djela, a mogu samo eventualno imati uticaj na visinu kazne.

Opet se potvrđuje stav predlagača ovog zakona da je zahtijevanje dara, ili primanje obećanja dara ili koristi, odnosno mita odlučujući element, a ne samo posredovanje kao takvo, kako je definira KZFBiH.